

[Bjørner.]

ringen er den, at denne Formulering er fortsat ifølge Inertiens Lov. Da Bemyndigelsen blev indsat i Loven i 1940, var der her i Tinget en længere Debat om den Udvidelse, der her var Tale om. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa det, men henvise til mine Udtalelser ved Debatten her i Januar Maaned om det konservative Forslag til Beslutning, men naar man dengang fra det høje Tings Side gik ind paa denne Formulering af § 4, Stk. 1, saadan som den nu har gaaet igen i disse Aar, saa laa Forklaringen sikkert i det, som den daværende Handelsminister, den højtærede Minister Hr. Kjærbøl, fremsatte her i Tinget, nemlig den Betragtning, at en Produktionskontrol var nødvendig, for at vi under Krigen og den tyske Besættelse kunde have Herredømme over, at vore Raavarer gik til dansk Forbrug og ikke gik til Værnemagerfirmaer og dermed ind i den tyske Krigsmaskine. Det er utvivlsomt den ikke direkte udtalte Motivering for det, som laa mellem Ordene i den daværende Handelsministers Forelæggelsestale, det er det, der har bevirket, at denne Paragraf er fortsat, og som det saa ofte sker ved Forlængelse af Love, fortsætter man med at anvende den Terminologi, der en Gang er indført, selv om de Forudsætninger, hvorunder den blev indført, ikke længere eksisterer.

Vi mente som sagt fra vor Side, at denne Udformning af den nye § 5, Stk. 1, burde være ændret, saadan at Bemyndigelserne efter § 5 holdt sig nøje til Formaaalsparagraffen, men efter de Oplysninger, vi har faaet i Udvalget, gaar vi ud fra, at det, der er sagt i Betænkningen, og nu herfra er gentaget af den ærede Ordfører, til Punkt 1 om Lovens enkelte Paragraffer, herunder ogsaa, at Bemyndigelsen efter § 5 ikke kan gaa ud over de Begrænsninger og Retningslinier, der er angivet i selve Formaaalsparagraffen, betyder, at der ikke kan gøres nogen selvstændig Brug af § 5 i Retning af at anvende Vareforsyningsloven til protektionistiske Formaal eller i Socialiseringsøjemed.

Denne Opfattelse har faaet en ekstra Bekræftelse ved det af det kommunistiske Mindretal stillede Underændringsforslag, hvor Bemyndigelsen til selvstændige Indgreb for at regulere eller fremme Vareproduktionen kræves optaget i Lovens Formaaalsparagraf. Der er jo ingen, der kan være i Tvivl om, at man fra kommunistisk Side nok kunde ønske sig en Vareforsyningslov, der gav den til enhver Tid siddende Handelsminister Bemyndigelse til at bruge Loven til

Socialiseringsformaal, og det skal noteres, at man selv fra kommunistisk Side er klar over, at paa den Maade § 5, Stk. 1, gennem Betænkningen er bundet til Lovens Formaaalsparagraf, kan Loven i den Form, hvori den nu antagelig gennemføres, ikke bruges til Eksperimenter i Retning af Socialisering, saa lidt som den kan bruges til at fremme protektionistiske Formaal.

Da den højtærede Handelsminister har lagt Vægt paa at anvende den gamle Terminologi i Lovens § 5, Stk. 1, fordi der hermed er givet Udtryk for, hvilke Foranstaltninger han er bemyndiget til at anvende til Opnaaelse af Lovens Formaal, og da den højtærede Handelsminister paa saa mange Punkter har vist sin Imødekommenhed, har vi fra vor Side ønsket at kvittere for denne Imødekommenhed ved midlertidigt at afstaa fra vort oprindelige Krav om Ændringer paa dette Punkt. Vi maa saa se, om Administrationen af Loven i den forholdsvis korte Tid, den skal løbe, kan give Anledning til, at dette Punkt bør tages op senere.

Ud fra det, jeg her har sagt, skal jeg i øvrigt anbefale at stemme imod det fra kommunistisk Side fremsatte Ændringsforslag. Det er formodentlig overflødig nærmere at drøfte det; skal man finde gode Argumenter imod det, er der mange Steder, man kan søge saadanne, men jeg vil nøjes med at henvise til, at det bedste Argument mod den Udvidelse af Loven, der nu foreslaas, er det ærede Medlem Hr. Aksel Larsens Bemærkninger, dengang Ordene om Fremme og Regulering af Vareproduktionen første Gang kom ind i Loven, nemlig ved første Behandling den 10. Juli 1940 — de findes Sp. 4 969. Der fastslaar det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen, at saadan som Loven dengang blev udformet, betød det en meget udvidet økonomisk Bemyndigelseslov, ved hvis Vedtagelse Rigsdagen i Realiteten fraskrev sig al Indfyldelse paa, hvorledes der skulde administreres paa disse meget omfattende økonomiske Omraader. Derfor gik man dengang fra kommunistisk Side stærkt imod denne Bemyndigelse. Jeg ved ikke, hvorfor det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen har foretaget denne Karruseltur, om det er dette, at han har større Tillid til den nuværende højtærede Handelsminister end til den daværende, eller om det er i et lønligt Haab om, at en kommende Handelsminister vil vide at udnytte Lovgivningen med denne Bemyndigelse i Retning af en Socialisering af Samfundet. Jeg skal derefter vende mig til de af